

CERTIFICATIESCHEMA VOOR BEWERKTE EN VERWERKTE PRODUCTEN

SMK

Datum van ingang: 1 juli 2019

Vastgesteld door: SMK

Code: BVP.16

Publicatie van dit schema onder voorbehoud van tussentijdse wijzigingen. Het meest recente certificatieschema en eventuele 'aanvullende besluiten' staan gepubliceerd op www.milieukeur.nl. Het woordmerk en het beeldmerk (logo) Milieukeur zijn wettelijk beschermd en gedeponneerd bij het Benelux Merkenbureau onder nummer 0516647 en 0877309. Bij onterecht gebruik van het woordmerk of het beeldmerk worden sancties opgelegd.

© Copyright SMK. Alle rechten voorbehouden.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 0 Algemene Eisen voor Bewerkte en Verwerkte producten

Hoofdstuk 1 Specifieke criteria voor alle productgroepen van Bewerkte en Verwerkte producten

- 1.1 *Inleiding*
- 1.2 *Verplichte eisen voor bewerkte en verwerkte producten*
- 1.3 *Keuzemaatregelen milieuzorgsysteem*
- 1.4 *Keuzemaatregelen verpakking*
- 1.5 *Keuzemaatregelen afval*

Hoofdstuk 2 Aanvullende criteria voor bepaalde productgroepen van Bewerkte en Verwerkte producten

- 2.1 *Dranken*
  - 2.1.1 *Bier*
- 2.2 *Vlees, vleeswaren, eieren, zuivel(producten), vleesvervangers en vis*
  - 2.2.1 *Varkensslachterijen (geïnactiveerd)*
  - 2.2.2 *Runderslachterijen (geïnactiveerd)*
  - 2.2.3 *Pluimveeslachterijen (geïnactiveerd)*
  - 2.2.4 *Specifieke eisen voor slagerijen en supermarkten die onverpakt Milieukeur vlees verkopen (geïnactiveerd)*

1. Specifieke criteria voor alle productgroepen van bewerkte en verwerkte producten

1.1 Inleiding

Het Milieukeur certificatieschema voor bewerkte en verwerkte producten is opgebouwd uit Algemene Eisen voor Milieukeur en Specifieke eisen voor be- en verwerkers. De specifieke eisen voor be- en verwerkers bestaan uit verplichte criteria en keuzemaatregelen, waarvoor een minimum aantal punten behaald moet worden. Iedere certificaathouder en eventuele deelnemers moet(en) voldoen aan de Algemene Eisen en Specifieke eisen voor bewerkte en verwerkte producten.

- bij initiële audit moet aan alle eisen voldaan zijn om voor certificatie in aanmerking te komen (geen major of minor tekortkomingen)
- bij vervolgaudits mag een bedrijf één minor tekortkoming hebben zonder aanvullende sanctie
- indien een bedrijf twee opeenvolgende jaren dezelfde minor tekortkoming heeft, dient deze binnen zes maanden te worden opgelost

Nr.	Criterium	Beoordelingsrichtlijn en interpretatie	Niveau/sanctie
0.0	Iedere certificaathouder en eventuele deelnemers moet(en) aan de algemene eisen (Algemene Eisen bij Milieukeur en Barometercertificatieschema's) voldoen. Deze Algemene Eisen bij Milieukeur en Barometercertificatieschema's staan apart vermeld bij elke productgroep en/of dienst	Vigerende versie op website Milieukeur bij productgroep en/of dienst.	n.v.t.

Definitie bewerkte en verwerkte producten

Er zijn Milieukeur certificatieschema's voor primaire productie en voor be- en verwerkte producten. Voor de primaire productie gelden de schema's Dierlijke Producten en Plantaardige Producten (open en gesloten teelt). Zodra bewerkingen de staat van het product wijzigen, gaat het schema voor Bewerkte en Verwerkte producten gelden. Bijv. slachten, schillen, snijden, koken/bakken, conserveren/diepvriezen.

Als binnen een specifieke productgroep ook bewerkingen op het primaire bedrijf kunnen plaatsvinden (bijv. schoonmaken, verven) dan zijn daarvoor eisen opgenomen in het betreffende schema voor de primaire productie.

Handelaren (die dus niets veranderen aan het product) dienen alleen te voldoen aan de eisen voor Track & trace (TT.1, TT.2 en TT.3) en de Algemene Eisen voor certificaathouders.

Verpakkers (bedrijven die alleen verpakken en dus niets veranderen aan het product) dienen te voldoen aan de eisen voor verpakkingen (zoals opgenomen in het vigerende schema Milieukeur Bewerkte en Verwerkte Producten), de eisen voor Track & trace (TT.1, TT.2 en TT.3) en de Algemene Eisen voor certificaathouders.

Toelichting productgroepen

In het Milieukeurschema wordt onderscheid gemaakt tussen be- en verwerkers van verschillende productgroepen. Certificatie vindt plaats op basis van de productgroepen waarvoor de bedrijven gecertificeerd willen worden. De criteria (verplicht en keuzemaatregelen) in hoofdstuk 1 gelden voor alle be- en verwerkers, ongeacht de producten die op het bedrijf worden verwerkt. Voor een aantal productgroepen heeft Milieukeur specifieke eisen opgesteld, deze zijn in hoofdstuk 2 opgenomen.

De volgende productgroepen worden in het certificatieschema Milieukeur Bewerkte en Verwerkte Producten onderscheiden:

- Groente en fruit
- Brood, graanproducten, aardappelen, pasta, rijst en peulvruchten
- Vlees, eieren (incl. kip), vleeswaren, vleesvervangers, zuivel(producten), kaas en vis
- Dranken
- Samengestelde producten (warme maaltijden, belegde broodjes & broodmaaltijden)
- Overig

Om producten die uit meerdere componenten zijn samengesteld, zoals vruchtenyoghurt, in te kunnen delen wordt uitgegaan van de 70% regel: het bestanddeel waarvan 70% of meer in het product zit, bepaalt de productgroep.

Vereisten voor certificatie van 2 of meer productgroepen

De volgende vereisten gelden voor bedrijven die voor minimaal 2 productgroepen gecertificeerd willen worden:

- De certificatie-instelling dient minimaal 3 producten per productgroep op alle criteria uit het certificatieschema Milieukeur Bewerkte en Verwerkte Producten te auditen. Bij minder dan drie producten per productgroep dienen alle producten geaudit te worden op alle criteria uit het certificatieschema Milieukeur Bewerkte en Verwerkte Producten.
- Op het certificaat wordt(en) de desbetreffende gecertificeerde productgroep(en) vermeld.

Productdefinitie

Enkelvoudig Milieukeur product

Een product dat op gewichtsbasis voor minimaal 95% uit één grondstof bestaat waarbij deze grondstof volledig Milieukeur en/of biologisch/EKO is gecertificeerd.

Voorbeelden kunnen zijn; verpakt en gesneden ijsbergsla, gekookte aardappelen, gekruide karbonade, gepaneerde schnitzel, gekookte wortelen.

Samengesteld Milieukeur product

Een product dat uit minimaal twee grondstoffen bestaat, waarbij geen van de grondstoffen op gewichtsbasis meer dan 95% van het product uitmaakt en waarbij van het totaal van de grondstoffen op gewichtsbasis minimaal 75% Milieukeur en/of biologisch/EKO is gecertificeerd.

Voorbeelden kunnen zijn; aardappelpuree, gebraden varkensworst, maaltijdsalade, gepaneerde schnitzel, hutspot.

Een specifiek voorbeeld van een samengesteld product is een complete maaltijd bestaande uit componenten. Dergelijke maaltijden zijn samengesteld uit enkelvoudige- en samengestelde producten. Een maaltijd bestaat uit minimaal twee of meer enkelvoudige- en/of samengestelde producten die in één verpakking worden verpakt (éénvaks- of meervaksverpakking). De som van alle ingrediënten moet op gewichtsbasis voor minimaal 75% uit Milieukeur en/of biologisch/EKO bestaan.

Voor de enkelvoudige- en samengestelde producten gelden de volgende aanvullingen:

- Bij de berekening van het % Milieukeur en/of biologisch/EKO op gewichtsbasis wordt het toegevoegd water niet meegerekend.
- Een enkelvoudig en/of samengesteld product dat voldoet aan bovenstaande definitie geldt voor de volgende schakel in de keten als volledig Milieukeur product.

Milieukeur 'bereid met' producten

Indien een gedeelte van de ingrediënten van samengestelde producten Milieukeur gecertificeerd is dan is het mogelijk om 'Milieukeur' te vermelden in de ingrediëntendeclaratie op het productetiket en/of de verpakking. Deze Milieukeur ingrediënten mogen niet minder dan 10% van het totale netto productgewicht uitmaken. Producten die vallen onder de categorie Milieukeur (95-100%) mogen niet geëtiketteerd worden als 'bereid met' producten.

Een consument kan zien hoeveel procent van de ingrediënten in een product Milieukeur gecertificeerd is. Deze declaratie is uitsluitend toegestaan indien het bedrijf het product laat certificeren en voldoet aan onderstaande voorwaarden en de paragraaf 'track & trace' uit de algemene eisen Milieukeur.

Verplichte aanduidingen ingrediëntendeclaratie op de verpakking en/of het etiket

Als een product gecertificeerd is voor Milieukeur 'bereid met', moet de verpakking en/of het etiket naast de wettelijke Nederlandse eisen aan een aantal extra eisen voldoen:

- Bedrijfsnaam en vestigingsplaats (dat kan de bedrijfsnaam zijn van laatste bereider zijn of de producteigenaar / private label houder die opdracht heeft gegeven het product te produceren en te verpakken)
- Een merkteken voor de traceerbaarheid (bijvoorbeeld een tht datum)
- Het Milieukeur registratienummer (afkorting certificatie/instelling (CI)+uniek nummer)
- In de ingrediëntendeclaratie moet worden vermeld welke ingrediënten Milieukeur zijn. Dit kan per ingrediënt worden aangegeven of met een verwijzing/asterisk (*), waarbij wordt verwezen naar Milieukeur
- Bij de ingrediëntendeclaratie moet het percentage Milieukeur ingrediënten worden vermeld. Dit wordt berekend ten opzichte van het totale netto productgewicht (bijvoorbeeld: 60% van de ingrediënten is Milieukeur gecertificeerd)
- Het woord Milieukeur en het percentage worden aangebracht in dezelfde kleur, lettergrootte en lettertype als de andere aanduidingen in de ingrediëntendeclaratie
- Er mag alleen worden verwezen naar Milieukeur in de ingrediëntendeclaratie.

Logogebruik

In de productcategorie 'bereid met' mag het Milieukeur logo **niet** worden afgebeeld.

Voorbeeld ingrediëntendeclaratie groenteburger

Groenteburger**Firma de Boer****Utrecht**

Ingrediënten: bruin brood*, soepgroenten*, geraspte kaas, melk**, bloem, ei*, paneermeel, zout, peper.

* Milieukeur gecertificeerd ingrediënt

** EKO gecertificeerd ingrediënt

60% van de ingrediënten is Milieukeur gecertificeerd (CI¹123456)

10% van de agrarische ingrediënten is Biologisch (NL-Bio-01 Controle SKAL 012345)

---

¹ Hier wordt de code van de betreffende certificatie-instelling ingevuld.

1.2 Verplichte eisen

Algemeen, milieuzorgsysteem, verpakkingen en afval

→ Tekortkomingen in de verplichte eisen worden aangemerkt als major tekortkomingen

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn
Algemeen		
A1.2	Een certificaathouder en/of deelnemer dient de volgende score te behalen: <ul style="list-style-type: none"> – Uit de keuzemaatlatten milieuzorgsysteem, verpakkingen en afval (paragraaf 1.3, 1,4 en 1,5) moet een <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bedrijfs grootte ≤10 fte² minimaal 5 punten behalen. ▪ Bedrijfs grootte >10 fte minimaal 8 punten behalen. 	
Milieuzorgsysteem		
<i>Doel: verminderen gebruik eindige hulpbronnen, verlaging van belasting van het milieu door reductie uitscheiding van milieubelastende stoffen.</i>		
M1	<ul style="list-style-type: none"> – Voor bedrijven ≤ 10 fte: <ul style="list-style-type: none"> ▪ een jaarrapportage aanwezig ten aanzien van eis M1a t/m M1d ▪ indien bedrijf aantoonbaar geen eigen meters heeft voor water- en energieverbruik wordt ontheffing verleend voor eis M1a t/m M1d – Voor bedrijven > 10 fte: <ul style="list-style-type: none"> ▪ aanwezigheid meters voor water- en energieverbruik verplicht ▪ een jaarrapportage aanwezig met periodieke metingen (ten minste 1x per 3 maanden) ten aanzien van M1a t/m M1d <p>Bedrijven die minder dan 5% van de bewerkte en/of verwerkte grondstoffen (totaal gewicht aangevoerde grondstoffen) tot Milieukeur product bewerken en/of verwerken hoeven niet aan de eisen van een milieuzorgsysteem te voldoen.</p>	Administratief toetsen op aanwezigheid, volledigheid en juistheid.
M1a	Gasverbruik (in m ³ , MJ)	<ul style="list-style-type: none"> – Actuele meterstand fysiek toetsen – Inkoopfacturen administratief toetsen – Aanwezigheid aparte meters fysiek toetsen – Er dient gebruik te worden gemaakt van een geijkte tussenmeter wanneer het verbruik per bedrijfsactiviteit wordt opgesplitst – Gebruik van niet geijkte tussenmeters binnen een bedrijfsactiviteit is toegestaan mits de meter voor het totale verbruik geijkt is.
M1b	Diesilverbruik van de processtappen en/of apparatuur (in liter of kg, MJ)	<ul style="list-style-type: none"> – Inkoopfacturen administratief toetsen.
M1c	Elektriciteitsverbruik (in kWh, MJ)	<ul style="list-style-type: none"> – Actuele meterstand fysiek toetsen – Inkoopfacturen administratief toetsen – Aanwezigheid aparte meters fysiek toetsen – Er dient gebruik te worden gemaakt van een geijkte tussenmeter wanneer het verbruik per bedrijfsactiviteit wordt opgesplitst – Gebruik van niet geijkte tussenmeters binnen een bedrijfsactiviteit is toegestaan mits de meter voor het totale verbruik geijkt is.
M1d	Waterverbruik (in m ³)	<ul style="list-style-type: none"> – Actuele meterstand fysiek toetsen – Inkoopfacturen administratief toetsen – Aanwezigheid aparte meters fysiek toetsen

² 10 fte = het totaal aantal fte. Zet de op jaarbasis gewerkte uren af tegen de werkweek volgens de cao. Als er geen geldige cao is, dan wordt uitgegaan van een werkweek van 40 uur (2080 uur op jaarbasis). Voor het totaal fte tellen alle medewerkers mee; vaste en tijdelijke dienstverbanden bij elkaar opgeteld. Berekeningswijze:
Tel het aantal uren dat de werkzame personen per jaar werken bij elkaar op. Deel deze som van de uren door 2080 (= aantal uren voltijd werkweek op jaarbasis)

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn
		<ul style="list-style-type: none"> - Er dient gebruik te worden gemaakt van een geijkte tussenmeter wanneer het verbruik per bedrijfsactiviteit wordt opgesplitst - Gebruik van niet geijkte tussenmeters binnen een bedrijfsactiviteit is toegestaan mits de meter voor het totale verbruik geijkt is.
M2	<p>Met behulp van de resultaten uit basiseis M1 wordt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indien er een jaarlijkse benchmark beschikbaar is voor energieverbruik in de sector, bepaald of het bedrijf bij de 40% best presterende bedrijven uit de sector behoort. - Indien er geen benchmark beschikbaar is, is elke 4 jaar een verbeterplan opgesteld om het energie- en waterverbruik te reduceren en/of te verduurzamen per hoeveelheid product. Waarbij: <ul style="list-style-type: none"> ▪ De doelen met bijbehorend tijdspad worden duidelijk beschreven in dit verbeterplan; ▪ De minimale reductie van water en energie in 4 jaar is 2,0%. <p>Indien de minimale reductie niet haalbaar is, aantoonbaar maken wat de reden hiervan is. De CI beoordeelt of deze toelichting voldoende is. Bedrijven ≤ 10 fte zonder eigen water- en energiemeter zijn vrijgesteld van deze eis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aanwezigheid benchmark en plaatst op ranglijst beoordelen, of - Aanwezigheid en inhoud plan aan de hand van de aanwezige installatie inhoudelijk op effectiviteit beoordelen - Rapport 1-2 jaar oud ten minste 20% van de genoemde maatregelen ingevoerd, 2-3 jaar oud ten minste 40%, 3-4 jaar oud ten minste 60% en 4 jaar ten minste 80% - Indien rapport bij initiële audit/ controle nog geen jaar oud is, schriftelijke intentieverklaring waarin de in het 1e jaar te nemen maatregelen omschreven staan en bijbehorende opdrachten aanwezig zijn
M3	<p>Maak een overzicht van de inkoop van verpakkings- en uitserveermaterialen. Registreer aantal stuks en/of massa per type verpakkingsmateriaal (PE, PP, PET, aluminium, groen glas, PLA, etc.)</p>	<p>Inkoopfacturen administratief toetsen.</p>
M4	<p>Registreer in een overzicht de inkoop van middelen die onder de wet "gewasbeschermingsmiddelen en biociden" vallen (in kg per type). Middelen die onder deze wet vallen zijn onder andere desinfectiemiddelen die door het Ctgb moeten worden toegelaten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Middelenopslag fysiek toetsen - Inkoopfacturen administratief toetsen.
M5	<p>Reinigings- en desinfectiemiddelen worden in een aparte afsluitbare droge ruimte of kast bewaard zodat deze middelen niet in aanraking kunnen komen met levensmiddelen en zodat onbevoegden geen toegang tot de middelen hebben. Toelichting: deze eis is strenger op werkvoorraden en heeft ook betrekking op bedrijven die buiten de PGS15 richtlijn vallen.</p>	<p>Controleer opslag reinigings- en desinfectiemiddelen</p>
M6	<p>Per reinigings- en desinfectiemiddel is een werkplekinstructiekaart³ aanwezig.</p>	<p>Controleer werkplekinstructiekaarten.</p>
M7	<p>Jaarlijks koelinstallaties onderhouden door een monteur in het bezit van een geldig certificaat gerelateerd aan de stof die in het bedrijf/de leidingen wordt toegepast.</p>	<p>Controleer onderhoudsrapport.</p>
M8	<p>Het koelsysteem van logistieke bedrijfswagens wordt jaarlijks onderhouden door een monteur die een opleiding tot Monteur Koudetechniek/Koeltechniek heeft gevolgd.</p>	<p>Controleer onderhoudsrapport.</p>
<p>Verpakkingen</p>		
<p><i>Doel: verpakkingen behouden kwaliteit van het eindproduct, voldoen aan voedselveiligheidseisen en beperken de milieu impact van de gebruikte verpakkingsmaterialen.</i></p>		
VP1	<p>Kunststof consumentenverpakking van het Milieukeur gecertificeerde product moet zodanig worden ontworpen dat de effectieve recycling wordt vergemakkelijkt door het vermijden van het gebruik van potentieel verontreinigende stoffen en onverenigbare stoffen waarvan bekend is dat deze scheiden of recycleren belemmeren of de kwaliteit van het recycelaat verminderen. Het etiket of de wikkel,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aankoopbonnen verpakkingsmateriaal toetsen - Controleer bij 2 producten of de verpakking voldoet aan het criterium. Dit mag aan de hand van een monster van de primaire verpakking.

³ Zie bijvoorbeeld; <http://www.safetydocs.nl/downloads/wikactivatornl.pdf>

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn
	de sluiting en, waar van toepassing, barrièrecoatings mogen geen van de in tabel A genoemde materialen en onderdelen bevatten. Definitie consumentenverpakking: De consumentenverpakking vormt samen met het product een verkoopseenheid voor de eindgebruiker of consument (bijv. PET fles frisdrank of zakje om vleeswaren). Het product kan vaak niet zonder deze verpakking worden verkocht.	<ul style="list-style-type: none"> Controleer de samenstelling van het materiaal van de verpakking, inclusief de container, het etiket of de wikkel, kleefstoffen, sluiting en barrièrecoating.
tabel A horend bij VP1	VERPAKKINGSELEMENT UITGESLOTEN MATERIALEN EN COMPONENTEN⁴	
	ETIKET OF WIKKEL	<ul style="list-style-type: none"> PS-etiket of -wikkel in combinatie met een PET-, PP- of HDPE-foodtainer PVC-etiket of -wikkel in combinatie met een PET-, PP- of HDPE-foodtainer PETG-etiket of -wikkel in combinatie met een PET-foodtainer Wikkels gemaakt van ander polymeer dan de foodtainer Etiketten of wikkels die zijn gemetalliseerd of in de verpakking zijn versmolten („in mould labeling”) en gemaakt van een andere polymeer dan de verpakking.
	SLUITING	<ul style="list-style-type: none"> PS-sluiting in combinatie met een PET-, PP- of HDPE-foodtainer PVC-sluiting in combinatie met een PET-, PP- of HDPE-foodtainer PETG-sluitingen en/of sluitingsmateriaal met een dichtheid van meer dan 1 g/cm³ in combinatie met een PET-foodtainer Sluitingen van metaal, glas, EVA Sluitingen gemaakt van siliconen. Uitgezonderd zijn siliconen sluitingen met een dichtheid < 1 g/cm³ in combinatie met een PET-foodtainer en siliconen sluitingen met een dichtheid > 1 g/cm³ in combinatie met een PP- of HDPE-foodtainer Metaalfolie of afdichtingen die bevestigd blijven aan de foodtainer of de sluiting ervan nadat het product is geopend.
	BARRIÈRECOATINGS	<ul style="list-style-type: none"> Polyamide, EVOH, functionele polyolefinen, gemetalliseerde en verduisterende barrières <ul style="list-style-type: none"> Bier is vrijgesteld van de eis om geen metalen sluitingen toe te passen. Verpakkingen van vleesproducten mogen maximaal 5% EVOH als barrièrecoating bevatten.
Afval <i>Doel: afvalstromen scheiden ten behoeve van verdere verwerking, hergebruik, vergisting of compostering.</i> <i>Indien afvalverwerking wordt uitbesteed, dient certificaathouder aantoonbaar te maken dat het afval conform het criterium wordt gescheiden.</i>		
AF1	<ul style="list-style-type: none"> Organisch en anorganisch afval wordt volledig gescheiden gehouden en gescheiden afgevoerd. Indien van toepassing, vleesafval scheiden van overig afval. Indien van toepassing, plantaardige resten dienen volledig gescheiden te worden afgevoerd ten behoeve van herverwerking, diervoeder, compostering of vergisting. 	<ul style="list-style-type: none"> Verzamelplaats fysiek toetsen Facturen en/of contracten administratief toetsen.
AF2	Glas, asbest, kunststoffen en papier & karton afval wordt volledig gescheiden gehouden en gescheiden afgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> Verzamelplaats fysiek toetsen Facturen en/of contracten administratief toetsen.

⁴ EVA — ETHYLEENVINYLAACETAAT, EVOH — ETHYLEENVINYLAALCOHOL, HDPE — POLYETHYLEEN MET HOGE DICHTHEID, PET — POLYETHYLEENTEREFTALAAT, PETG — GLYCOL-GEMODIFICEERD POLYETHYLEENTEREFTALAAT, PP — POLYPROPYLEEN, PS — POLYSTYREEN, PVC — POLYVINYLCHLORIDE.

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn
AF3	Klein chemisch afval retour met installateur sturen of inleveren bij milieustraat of chemokar.	<ul style="list-style-type: none"> - Verzamelplaats fysiek toetsen - Facturen en/of contracten administratief toetsen.
AF4	<p>Gevaarlijk afval wordt volledig gescheiden gehouden en gescheiden afgevoerd. Gevaarlijk afval is afval dat gevaarlijke stoffen bevat, giftig, oxiderend, bijtend of radioactief.</p> <p>Europese afvalstoffenlijst Eural geeft aan welk afval gevaarlijk is (gevaarlijk afval is o.a. olie, batterijen en oplosmiddelen). Richtlijn 75/442/EEG betreffende Afvalstoffen en Richtlijn 91/689/EEG betreffende Gevaarlijke Afvalstoffen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Verzamelplaats fysiek toetsen - Facturen en/of contracten administratief toetsen.

1.3 Keuzemaatregelen milieuzorgsysteem

Nr.	Criteria	Beoordelingsrichtlijn	Punten
k-M1	Aankoop groene elektriciteit: – Per % aangekochte groene elektriciteit worden punten toegekend Voor de definitie groene elektriciteit wordt aangesloten bij de definiëring beschreven in protocol monitoring hernieuwbare energie.	– Inkoopfacturen en/of contract administratief toetsen – Percentage groene elektriciteit berekenen.	0,05 punt per % groene elektriciteit
k-M2	Aankoop groen gas: – Per % aangekochte biogas worden punten toegekend Onder groen gas wordt gas verstaan dat is opgewekt uit hernieuwbare bronnen (zie beschreven definitie in protocol monitoring hernieuwbare energie). CO ₂ gecompenseerd gas voldoet niet.	– Inkoopfacturen en/of contract administratief toetsen – Percentage groen gas berekenen.	0,05 punt per % groen gas
k-M3	Gebruik koudemiddelen met een lage Global Warming Potential (GWP van ≤ 25): – Per % koelvermogen, van het totale koelvermogen, dat wordt gekoeld met koudemiddelen met een GWP van ≤ 25 worden punten toegekend.	– Inkoopfacturen en/of contract administratief toetsen – Percentage koelvermogen met gebruikmaking van natuurlijke koudemiddelen berekenen.	0,08 punt per % koel vermogen met gebruikmaking van koudemiddelen met GWP ≤ 25
k-M4	Inkoop van duurzaam geproduceerde hulpstoffen (bijvoorbeeld plantaardige olie). Een hulpstof is een stof die bij de productie gebruikt wordt maar geen bestanddeel is van het nieuwe product. Voorbeelden van hulpstoffen zijn bijvoorbeeld plantaardig oliegebruik in de aardappelverwerkende industrie en kiezelgoer gebruik bij de productie van bier. – Per % aangekochte hulpstof in het productieproces worden punten toegekend. Onder duurzame hulpstoffen worden alle producten verstaan die Milieukeur, EKO, FSC en CPO (Certified Palm Oil) gecertificeerd zijn. Andere initiatieven eerst via SMK voorleggen aan College van Deskundigen. – Er mag maar één hulpstof per certificaathouder onder deze keuzemaatregel worden gebracht.	– Inkoopfacturen toetsen – Percentage duurzaam geproduceerde hulpstoffen berekenen.	0,02 punt per % duurzame hulpstof
k-M5	Het verbruik van reinigingsmiddelen wordt geregistreerd.	Controleer registratie verbruik.	1
k-M6	Het gebruikte reinigingsmiddel is op basis van enzymen. Dit dient te worden vermeld op de verpakking en gevaarsymbolen ontbreken (m.u.v. Andreaskruis).	Controleer verpakking.	1
k-M7	Gebruik van bedrijfswagens met schone motor: Alle bedrijfswagens voor openbare weg hebben een euro 6 motor. Alle bedrijfswagens voor openbare weg hebben tenminste een euro 5 motor. Alle interne bedrijfswagens (zoals heftrucks) hebben een elektro motor.	Controleer technische specificatie auto('s).	2 1 1
k-M8	Transport vindt plaats door een bedrijf waaraan een Lean and Green award is toegekend.	Controleer aanwezigheid award en logo.	2

1.4 Keuzemaatregelen verpakkingen

Nr.	Criteria	Beoordelingsrichtlijn	Punten
k-VP1	Uitvoeren milieuanalyse (LCA) van de huidige verpakking voor het Milieukeurproduct, waarin de milieu-impact van de verpakkingproductie en de recyclebaarheid in het lokale afvalstelsel is onderzocht. <ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving systeemgrenzen (onder andere productie en impact in afvalstelsel (verbranding, stort, recycling, meermalig gebruik) en type verpakkingcomponenten. - Analyseren milieuthema's broeikasgasemissies, landgebruik en fossiel energiegebruik. Analyse uitgedrukt in kg per product. - Som milieubelasting verpakkingmateriaal berekenen. - Wanneer van toepassing voorstellen doen voor milieuvriendelijkere en technisch haalbare verpakkingmaterialen, met bijbehorende reductie milieubelasting. 	Controleer of de uitgevoerde milieuanalyse voldoet aan de voorwaarden.	8
k-VP 2a	<ul style="list-style-type: none"> - Toepassing primaire verpakkingen die meermalig (statiegeld) bruikbaar zijn, deze worden gebruikt voor minimaal 75% van de Milieukeur producten van het bedrijf - Primaire verpakking is een verpakking die direct om het product zit en vaak niet zonder dat product kan worden verkocht. Product en verpakking vormen voor de eindgebruiker of consument een verkoopheenheid, bijvoorbeeld PET fles frisdrank, zakje om vleeswaren - Deze maatregel mag niet worden gecombineerd met 2b - Deze maatregel geldt niet voor 2.11 bier (criterium 10). 	In- en verkoopfacturen meermalig primaire verpakkingsoorten fysiek en administratief toetsen.	3
k-VP 2b	<ul style="list-style-type: none"> - Toepassing primaire verpakkingen die meermalig (statiegeld) bruikbaar zijn, deze worden gebruikt voor minimaal 50% van de Milieukeur producten van het bedrijf - Primaire verpakking is een verpakking die direct om het product zit en vaak niet zonder dat product kan worden verkocht. Product en verpakking vormen voor de eindgebruiker of consument een verkoopheenheid, PET fles frisdrank, zakje om vleeswaren - Deze maatregel geldt niet voor 2.11 bier (criterium 10). 	In- en verkoopfacturen meermalig primaire verpakkingsoorten fysiek en administratief toetsen.	2
k-VP 3a	<ul style="list-style-type: none"> - Toepassing secundaire verpakkingen die meermalig (statiegeld) bruikbaar zijn, deze worden gebruikt voor minimaal 75% van de Milieukeur producten van het bedrijf - Een secundaire verpakking is een verpakking die op het verkooppunt een verzameling van een aantal verkoopheenheden vormt, oftewel de verzamelverpakking, bijvoorbeeld kunststof krat - Deze maatregel mag niet worden gecombineerd met 3b. 	In- en verkoopfacturen meermalig secundaire verpakkingsoorten fysiek en administratief toetsen.	2
k-VP 3b	<ul style="list-style-type: none"> - Toepassing secundaire verpakkingen die meermalig (statiegeld) bruikbaar zijn, deze worden gebruikt voor minimaal 50% van de Milieukeur producten van het bedrijf - Een secundaire verpakking is een verpakking die op het verkooppunt een verzameling van een aantal verkoopheenheden vormt, oftewel de verzamelverpakking, bijvoorbeeld kunststof krat. 	In- en verkoopfacturen meermalig secundaire verpakkingsoorten fysiek en administratief toetsen.	1

1.5 Keuzemaatregelen afval

Nr.	Criteria	Beoordelingsrichtlijn	Punten
k-AF1	<ul style="list-style-type: none"> - Er is door de certificaathouder een milieuanalyse uitgevoerd naar de milieuvoordelen m.b.t. hergebruik van afvalwater of het zelf zuiveren t.o.v. het laten zuiveren door een zuiveringscentrale - Bedrijven met een eigen afvalwaterzuivering, waarvan het gezuiverde afvalwater op het oppervlaktewater mag worden geloosd, hoeven geen milieu-analyse uit te voeren en kunnen de bijbehorende punten meerekenen. 	Milieuanalyse administratief toetsen en/of afvalwaterzuivering waarbij het gezuiverde afvalwater wordt geloosd op het oppervlaktewater fysiek toetsen.	6
k-AF2	<p>Actieve deelname onderzoeksprojecten voor verbetering duurzaamheid op het gebied van milieu in en om het bedrijf (bijv. verkleinen of benutten afvalstromen, of gerelateerd aan een van de verplichte eisen of keuzemaatregelen), bedrijf dient hierin zelf uren te steken en maatregelen te nemen op het bedrijf of in bedrijfsvoering.</p> <p>De punten zijn geldig in de jaren van deelname aan onderzoeksprojecten.</p>	Controleer aanwezigheid contract/verklaring aan onderzoek, toets of doelstelling van het onderzoek en rol bedrijf hierin voldoen aan norm.	2

2. Specifieke criteria voor bepaalde productgroepen van Bewerkte en Verwerkte producten

2.1 Dranken

2.1.1 Aanvullende eisen bier

→ Tekortkomingen in de verplichte eisen worden aangemerkt als major tekortkomingen

Bepaal aan de hand van de definities van het Klein Brouwerij Collectief (bijlage 1) in welke categorie de brouwerij valt:

- Microbrouwerij (alleen van toepassing bij hervulbare flessen en fusten en een productiecapaciteit van 50 hectoliter - 15000 hectoliter per jaar)
- Middelgrote bierbrouwerijen (productiecapaciteit van 15000 hectoliter - 350000 hectoliter per jaar)
- Grootschalige bierbrouwerijen (productiecapaciteit van meer dan 350000 hectoliter per jaar).

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
1	<ul style="list-style-type: none"> - Iedere certificaathouder en eventuele deelnemers moet(en) aan de specifieke eisen van de betreffende productgroep voldoen; - Op de keuzemaatlat bier moeten minimaal 16 punten worden behaald. 		Major
2	Onderhoudswerkzaamheden aan procesapparatuur en overige apparatuur maandelijks registreren. Deze registraties 5 jaar bewaren.	<ul style="list-style-type: none"> - Registraties administratief toetsen 	Major
3a	Maximale verbruik van grond-, leiding- en oppervlaktewater: <ul style="list-style-type: none"> - Microbrouwerij; 8 liter water per geproduceerde liter bier - Wanneer de hervulbare flessen retour komen op het bedrijf en op het bedrijf worden gespoeld geldt 9 liter water per geproduceerde liter bier - Norm wordt berekend aan de hand van de verhouding gespoelde hervulbare verpakkingen versus niet hervulbare verpakkingen - Bij afwijkingen tot 10% dient een plan van aanpak aanwezig te zijn met als doel het terugdringen van het watergebruik. 	<ul style="list-style-type: none"> - Administratieve toets waterverbruik (+ omrekening naar geproduceerde liter bier) - Indien van toepassing; plan van aanpak administratief toetsen. 	Major
3b	Maximale verbruik van grond-, leiding- en oppervlaktewater: <ul style="list-style-type: none"> - Middelgrote brouwerijen; 7 liter water per geproduceerde liter bier - Bij afwijkingen tot 10% dient een plan van aanpak aanwezig te zijn met als doel het terugdringen van het watergebruik. 	<ul style="list-style-type: none"> - Administratieve toets waterverbruik (+ omrekening naar geproduceerde liter bier) - Indien van toepassing; plan van aanpak administratief toetsen. 	Major
3c	Maximale verbruik van grond-, leiding- en oppervlaktewater: <ul style="list-style-type: none"> - Grootschalige brouwerijen; 5 liter water per geproduceerde liter bier - Bij afwijkingen tot 10% dient een plan van aanpak aanwezig te zijn met als doel het terugdringen van het watergebruik. 	<ul style="list-style-type: none"> - Administratieve toets waterverbruik (+ omrekening naar geproduceerde liter bier) - Indien van toepassing; plan van aanpak administratief toetsen. 	Major
4	Grootschalige brouwerijen dienen aangesloten te zijn bij de benchmarkafspraken, milieu gerelateerd, en bij de 10% best presterende brouwers in de wereld te behoren.	<ul style="list-style-type: none"> - Aangesloten zijn bij benchmarkafspraken administratief toetsen, evenals behoren bij de 10% best presterende brouwers van de wereld (zie website Centraal Brouwerij Kantoor). 	Major
5	<ul style="list-style-type: none"> - Bij gebruik van filtrerende afscheiders moet voldaan worden aan een maximale emissie van 5 mg/m³ - Als een filtrerende afscheiding niet mogelijk is dan moet worden voldaan aan een maximale emissie van 20 mg/m³ - Indien bij microbrouwerijen wordt gewerkt met een gesloten schrootmolen vervalt bovenstaande eis. 	<ul style="list-style-type: none"> - Specificaties van stoffilters administratief toetsen - Overzicht van vervanging administratief en fysiek toetsen - Aanwezigheid schrootmolen administratief toetsen. 	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6	Een brouwerij heeft de verplichting bij aanschaf van nieuwe ketels deze te voorzien van low NOx branders.	<ul style="list-style-type: none"> - Aankoopbonnen administratief toetsen - Vereist certificaat of administratie emissies van branders van stookinstallaties administratief toetsen. 	Major
7	Een grootschalige brouwerij moet het CO ₂ dat ontstaat tijdens het fermentatieproces opvangen en terugwinnen.	<ul style="list-style-type: none"> - In- en verkoop CO₂ administratief toetsen. 	Major
8	Een grootschalige brouwerij moet de dampen die ontstaan bij het maischen en wortkoken opvangen en condenseren.	<ul style="list-style-type: none"> - Aanwezigheid gesloten brouwketel fysiek toetsen - Koeling gas fysiek toetsen. 	Major
9	Organische afvalstoffen (d.w.z. geläger (gist- en eiwitresten), gist(afval) en bostelpap mogen niet worden afgevoerd als afval maar dienen ingezet te worden in de veevoederindustrie.	<ul style="list-style-type: none"> - Verzamelplaats fysiek toetsen - Facturen en/of contracten administratief toetsen. 	Major
10	<ul style="list-style-type: none"> - Akoestisch rapport - Microbrouwerijen die van het bevoegd gezag een vrijstelling hebben ontvangen voor het uitvoeren van een akoestisch rapport vervalt deze eis. 	<ul style="list-style-type: none"> - Akoestisch rapport administratief toetsen(niet ouder dan 3 jaar tenzij wijzigingen ten opzichte van het akoestisch rapport aantoonbaar zijn en geen gevolgen hebben voor de geluidsemisatie) - Schriftelijke vrijstelling administratief toetsen. 	Major
11	Middelgrote- en grootschalige brouwerijen moeten aantoonbaar hebben dat meer dan 90% van de verpakkingen van het betreffende biertype die worden afgezet op de binnenlandse markt bestaat uit hervulbare verpakkingen.	<ul style="list-style-type: none"> - Aantallen en verpakkingen afzet administratief toetsen. 	Major
12	Maximaal verbruik van grond-, leiding- en oppervlaktewater: <ul style="list-style-type: none"> - Mouterij; 6 m³ water per ton mout - Bij afwijkingen tot 10% dient een plan van aanpak aanwezig te zijn met als doel het terugdringen van het watergebruik. 	<ul style="list-style-type: none"> - Administratieve toets waterverbruik - Indien van toepassing; plan van aanpak administratief toetsen. 	Major
13a	Maximaal energieverbruik van de kleinschalige mouterij is < 20.000 ton mout per jaar = 4.000 MJ per ton mout.	<ul style="list-style-type: none"> - Energieverbruik op basis van administratieve gegevens bereken per ton mout voor het betreffende type bier administratief toetsen. 	Major
13b	Maximaal energieverbruik van de middelgrote mouterij is 20.000-50.000 ton mout per jaar = 3.500 MJ per ton mout.	<ul style="list-style-type: none"> - Energieverbruik op basis van administratieve gegevens bereken per ton mout voor het betreffende type bier administratief toetsen. 	Major
13c	Maximaal energieverbruik van de grootschalige mouterij is > 50.000 ton mout per jaar = 3.000 MJ per ton mout.	<ul style="list-style-type: none"> - Energieverbruik op basis van administratieve gegevens bereken per ton mout voor het betreffende type bier administratief toetsen. 	Major
14	Middelgrote- en grootschalige brouwerijen dienen indien de grondstof gerst van buiten een straal van 300 km van de mouterij en of brouwerij wordt aangevoerd, de grondstof deels (d.w.z. minimaal tot binnen de straal van 300 km van het bedrijf) te vervoeren per schip.	<ul style="list-style-type: none"> - Vrachtbewijzen administratief toetsen. 	Major
15	Desinfectants en schoonmaakmiddelen mogen slechts in beperkte mate gebruikt worden: <ul style="list-style-type: none"> - Bereken het aantal maluspunten aan de hand van bijlage 2. - Middelen <98% biologisch afbreekbaar zijn niet toegestaan. 	<ul style="list-style-type: none"> - Overzicht gebruikte desinfectans en schoonmaakmiddelen en bijbehorende hoeveelheid administratief toetsen - Behaalde maluspunten meetellen bij de te behalen punten. 	Major

Keuzemaatregelen bier

Elke brouwerij dient minimaal 16 punten te scoren uit onderstaande lijst.

Nr.	Criteria	Beoordelingsrichtlijn	Punten
1	Kieselgoer wordt niet gebruikt als bodemverbeteraar.	<ul style="list-style-type: none"> - Wijze van afvoer kiezelgoer administratief toetsen - Bonuspunten meetellen bij de te behalen punten. 	2

Nr.	Criteria	Beoordelingsrichtlijn	Punten
2	De getransporteerde afstand van de teler van de grondstof tot de brouwerij is niet meer dan 200 km.	<ul style="list-style-type: none"> - Transportafstand van grondstof bedraagt ten hoogste 200 km. Een certificatie-instelling mag dit toetsen door een cirkel met een straal 150 km om de brouwerij te trekken op een landkaart - Bij toeleverende bedrijven die buiten deze cirkel vallen wordt middels een uitdraai van de routeplanner gecontroleerd of aan de norm wordt voldaan. - Bonuspunten meetellen bij de te behalen punten. 	2
3a	Het grond-, leiding- en oppervlakte water verbruik is van de microbrouwerij is lager dan de maximale norm voor microbrouwerijen: <ul style="list-style-type: none"> - 7,5 hl/geproduceerde hl bier - 7 hl/geproduceerde hl bier Of, alleen bij hervulbare flessen/fusten: <ul style="list-style-type: none"> - 8,5 hl/geproduceerde hl bier - 8 hl/geproduceerde hl bier 	<ul style="list-style-type: none"> - Registratie verbruik grond-, leiding- en oppervlakte water administratief toetsen. - Er zijn maximaal 8 punten te behalen. 	4 8 4 8
3b	Het grond-, leiding- en oppervlakte water verbruik is van de middelgrote brouwerij is lager dan de maximale norm voor middelgrote brouwerijen: <ul style="list-style-type: none"> - 6,5 hl/geproduceerde hl bier - 6 hl/geproduceerde hl bier 	<ul style="list-style-type: none"> - Registratie verbruik grond-, leiding- en oppervlakte water administratief toetsen. - Er zijn maximaal 8 punten te behalen. 	4 8
3c	Het grond-, leiding- en oppervlakte water verbruik is van de grootschalige brouwerij is lager dan de maximale norm voor grootschalige brouwerijen: <ul style="list-style-type: none"> - 4,5 hl/geproduceerde hl bier - 4 hl/geproduceerde hl bier 	<ul style="list-style-type: none"> - Registratie verbruik grond-, leiding- en oppervlakte water administratief toetsen. - Er zijn maximaal 8 punten te behalen. 	4 8
4a	De geplande acties vermeld in het energie verbeterplan worden door de microbrouwerij sneller uitgevoerd dan vereist in basiseis M2 (milieuzorgsysteem). EBO 1-2 jaar, 40% ingevoerd EBO 2-3 jaar, 60% ingevoerd EBO 3-4 jaar, 80% ingevoerd EBO > 4 jaar, 100% ingevoerd <u>of</u> EBO 1-2 jaar, 60% ingevoerd EBO 2-3 jaar, 80% ingevoerd EBO 3-4 jaar, 100% ingevoerd	Controleer aan de hand van het verbeterplan of de benoemde maatregelen 2 jaar of 4 jaar sneller worden ingevoerd. Er zijn maximaal 10 punten te behalen.	5 10
4b	De geplande acties vermeld in het energie verbeterplan worden door de middelgrote brouwerij sneller uitgevoerd dan vereist in basiseis M2 (milieuzorgsysteem). MJA+EBP 1-2 jaar, 40% ingevoerd MJA+EBP 2-3 jaar, 60% ingevoerd MJA+EBP 3-4 jaar, 80% ingevoerd MJA+EBP > 4 jaar, 100% ingevoerd <u>of</u> MJA+EBP 1-2 jaar, 60% ingevoerd MJA+EBP 2-3 jaar, 80% ingevoerd MJA+EBP 3-4 jaar, 100% ingevoerd	Controleer aan de hand van het verbeterplan of de benoemde maatregelen 2 jaar of 4 jaar sneller worden ingevoerd. Er zijn maximaal 10 punten te behalen.	5 10
4c	Betere prestatie reductie energieverbruik door brouwerij: <ul style="list-style-type: none"> - Benchmark top 8. - Benchmark top 5. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aangesloten zijn bij benchmarkafspraken administratief toetsen, evenals notatie op lijst best presterende brouwers van de wereld (zie website Centraal Brouwerij Kantoor). - Er zijn maximaal 10 punten te behalen. 	5 10

Nr.	Criteria	Beoordelingsrichtlijn	Punten
5a	Extra maatregelen om emissies naar lucht te reduceren zijn genomen door microbrouwerij: – Opvang dampen en condensatie.	Maatregelen emissiereductie administratief toetsen.	2
5b	Extra maatregelen om emissies naar lucht te reduceren zijn genomen door middelgrote brouwerij: – Recuperatie CO ₂ . – Opvang dampen en condensatie.	Maatregelen emissiereductie administratief toetsen.	2 2
5c	Extra maatregelen om emissies naar lucht te reduceren zijn genomen door grootschalige brouwerij: – Gebruik gaswasser.	Maatregelen emissiereductie administratief toetsen.	2
6	Extra maatregelen om afvalwater te reduceren zijn genomen: – Door microbrouwerij: nuttige toepassing restbier. – Alle brouwerijen: recyclen (>10%) van restbier bij processen voor de bottelarij.	Maatregelen afvalwater reductie administratief toetsen	1 1
7	– >95% van de verpakkingen gebruikt in het binnenland is hervulbaar. – >98% van de verpakkingen gebruikt in het binnenland is hervulbaar.	Registratie hervulbare verpakkingen administratief toetsen	4 6

Bijlage 1 Definitie Klein Brouwerij Collectief (KBC)

De definitie van het Klein Brouwerij Collectief luidt:

- Een bierbrouwerij is de plaats waar de omzetting van (uit mout afkomstige) zetmeel in vergistbare en onvergistbare suikers plaatsvindt, dus in feite de plaats/locatie waar de ketels staan;
- Een bierbrouwerij is een zelfstandige productie-eenheid -al dan niet onderdeel van een bepaalde rechtspersoon (organisatie, onderneming, stichting, vereniging etc.)- waar bier(en) van een eigen merk, althans voor een bepaald type, uitsluitend of in overgrote hoeveelheid worden gebrouwen;
- Een bierbrouwerij draagt accijns af (hiermee worden bierbrouwerijhuurders en zelfbierbrouwers uitgesloten). De locatie van de bierbrouwerij is als zodanig bekend bij de douane en heeft hiertoe een vergunning verkregen;
- Een bierbrouwerij staat geregistreerd als bierbrouwerij in het register van de Kamer van Koophandel;
- Een bierbrouwerij is specifiek ingericht om bier te brouwen. Dit criterium wordt o.a. gehanteerd voor gesloten bierbrouwerijen waarbij slechts uit bepaalde officiële bronnen, w.o. gerechtelijke en notariële akten e.d., aannemelijk kan worden gemaakt dat hier sprake moet zijn geweest van een bierbrouwerij.

Bijlage 2 Maluspunten bij gebruik van desinfectants en schoonmaakmiddelen

Desinfectant / schoonmaakmiddel	maluspunten/liter actieve stof/100 hl/jaar *
Alkalische stoffen	0,02
Zoutzuur	0,02
Fosforzuur	0,02
Azijnzuur	0,01
Hypochloriet	0,05
Peroxide	0,01
Oppervlakte actieve stoffen	0,02
Overige middelen > 98% biologisch afbreekbaar	0,02

* Vanaf 1 liter actieve stof /100 hl/jaar dienen de middelen te worden meegerekend.
Opm: overige middelen < 98% biologisch afbreekbaar zijn niet toegestaan.

2.2 Vlees, vleeswaren, eieren, zuivel(producten), vleesvervangers en vis

2.2.1 Aanvullende eisen varkensslachterijen

2.2.2 Aanvullende eisen runderslachterijen

2.2.3 Aanvullende eisen pluimveeslachterijen

2.2.4 Aanvullende eisen voor slagerijen en slagerijen in supermarkten die onverpakt Milieukeur vlees verkopen

Alle criteria in dit hoofdstuk zijn geïnactiveerd.